

Fi2021/03959

Finansdepartementet Avdelningen
för samhällsplanering och bostäder,
Enheten för samhällsplanering

Remissvar över Boverkets rapport (2021:25) Elektroniska original och långtidsbevarande av digitala detaljplaner

Sundsvalls kommun välkomnar initiativet och är positiva till en uppdatering av Plan- och bygglagen för att skapa förutsättningar för digital hantering av planinformationen och därmed för ett utvecklat digitalt arbetssätt inom planprocessen och hela samhällsbyggnadsprocessen. Även om senaste årens nya regler kring digital bestämmelseinformation, som ställer krav på kommunerna, är positiv så är det viktigt att ta steget till att den digitala informationen får rättstatus. Det är också positivt att våga adressera ansvarsfrågan mellan stat och kommun och hitta nya vägar för att fördela ansvaret dit det bör ligga för att skapa värde på bästa sätt.

Sundsvalls kommun har sedan 2014 haft alla detaljplaner i en digital tolkad ”planmosaik”. Det har funnits många nyttor i tillgången till denna information i form av analyser av olika slag, snabb och enkel tillgång av detaljplaner till medborgare samt även för kommunen själv att t ex följa upp skötselansvar. Men informationsmängden har samtidigt inte kunnat nyttjas fullt ut just p g a att den inte har rättsverkan. Detta gäller inte minst i bygglovsprocessen. Den digitala informationens rättstatus är där, tillsammans med tillförlitlighet i övrigt, avgörande.

Sundsvalls kommun ser positivt på rapportens förslag med nedanstående kommentarer:

- Sundsvalls kommun ser positivt på förslaget att ge de digitala detaljplanerna originalstatus och att långtidsbevара planerna med bibehållen funktionalitet i en nationell databas.

- Den nya statliga arkivmyndigheten ska rimligen bevara detaljplaner i original även när originalen är digitala. Även om det kommer nya planer som släcker ut hela eller delar av tidigare detaljplaner. Samtidigt är viktigt för den praktiska användningen av informationen att klargöra hur de gällande bestämmelserna ska tillgängliggöras. Då avser vi särskilt hur en s k "planmosaik" med rättsverkan (dvs en sömlös sammanställning av vid var tid gällande bestämmelser) ska kunna skapas, enkelt tillgängliggöras och upprätthållas. Frågan är om den ska skapas som faktisk självständig datamängd (som en geografisk sammanhängande kopia speglad från arkivdatat) eller om en sådan ska skapas "on-the-fly" via de system som presenterar eller analyserar informationen. Vi tror att denna mosaik ska finnas som tjänst, förslagsvis kan det vara den nationella geodatabasen som "håller" denna planmosaik som öppen data.
- Vi anser också att frågan om fastighetsgränserns digitala representation och dess rättsverkan är en fråga som måste hanteras parallellt med rättsverkan för detaljplanens digitala bestämmelser. Struktur för nationell hantering av digitala gränser finns förstås redan, frågan är snarare hur de omfattande kvalitetsåtgärder ska kunna finansieras och hur länge det digitala samhället kan vänta på att detta ska vara åtgärdat. Och det krävs naturligtvis rättsliga klargöranden för både nya fastighetsgränser samt de befintliga fastighetsgränser som digitaliseras i efterhand.
- I 3.4.1 beskrivs det föreslagna processflödet. Vi vill flagga för att utredningen inte tagit höjd för att man kommer att vilja jobba informationsorienterat (med data istället för pdf:er) på nationellt standardiserade sätt även under *framtagande* av planen. Även om processen ägs av kommunen berör den parter som finns på den nationella arenan och det finns skäl att harmonisera informationsflödena även här. I detta sammanhang påverkar det främst frågan om effektiv informationshantering och den nya arkivmyndighetens möjlighet att hålla dörren öppen för informationshantering även under planprocessen, dvs utöver den information som har arkivstatus. Poängen är att förbereda frågan för att inte kommunerna ändå ska hamna i en sits där man behöver bygga upp egna lösningar för detta datautbyte.

Susanne Klockar
Chef Planavdelningen